

Handboek WBTR

Per 1 juli 2021 is de nieuwe Wet bestuur en toezicht rechtspersonen (WBTR) ingegaan. Kort samengevat wil deze wet ervoor zorgen dat ieder bestuurslid zich realiseert dat het besturen van een stichting, en dus ook het handelen als bestuurder van een stichting, komt met daarbij behorende verantwoordelijkheden. Om aan de WBTR te voldoen hebben we dit “Handboek WBTR” vastgesteld.

Dit handboek beschrijft de volgende punten:

1 Algemeen	1
2 Goed bestuur	1
3 Aansprakelijkheid	2
4 Tegenstrijdig belang	3
5 Afwezigheid van bestuursleden	4
6 Meervoudig stemrecht	4
7 Toezicht	5
8 Ontslag bestuurder	5

Dit Handboek WBTR is vastgesteld tijdens de bestuursvergadering van 8 juli 2021.

1 Algemeen

- Het bestuur zegt toe deze afspraken regelmatig te controleren op actualiteit.
- Het bestuur zegt toe de gemaakte afspraken regelmatig te evalueren op relevantie.
- Beide doet het bestuur tenminste een keer per 3 jaar. Waar nodig past het bestuur de toezeggingen in dit handboek aan.

2 Goed bestuur

- Alle bestuursleden en vrijwilligers zullen handelen in het belang van de stichting. Dat betekent dat zij zullen handelen als bestuurder resp. vertegenwoordiger, en dus niet als privé-persoon, zowel intern (binnen de stichting) als extern (in relatie met derden).
- Bij aankopen stellen de bestuursleden het belang van de stichting voorop. In situaties die van belang zijn voor de stichting handelen zij niet op basis van hun persoonlijke voorkeur, maar op basis van wat goed is voor de stichting.
- De bestuursleden spreken af dat zij integer en transparant handelen. Dat betekent: oog hebben voor het stichtingsbelang en inzicht willen geven in beslissingen. Zij zullen de belangrijkste beslissingen publiceren op een wijze, waarop de donateurs kunnen zien hoe en welke besluiten zijn genomen.
- De bestuursleden hebben een visiedocument waarin de doelen van de stichting staan. Daarin staat concreet wat de plannen zijn en hoe ze die willen bereiken.
- De bestuursleden gaan bewust om met uitgaven van het stichtingsgeld en zullen dat zoveel mogelijk gebruiken voor het bereiken van de afgesproken doelen. Ze maken elk jaar een begroting, met daarin de verwachte inkomsten en uitgaven.

- De bestuursleden zeggen toe dat er in 2021 een duidelijke taakomschrijving komt voor de werkwijze van de penningmeester, waaronder in elk geval het opstellen en laten goedkeuren van een begroting en jaarrekening.
- Voor bedragen boven € 500 geldt dat er een bestuursbesluit nodig is. De besluitvorming wordt vastgelegd in de notulen.
In voorkomende gevallen kan het bestuur besluiten de penningmeester (of een ander bestuurslid) een mandaat tot € 1.500 te geven. In dat geval is de penningmeester (of het betreffende andere bestuurslid) gemachtigd de uitgave te doen en naderhand verantwoording aan het bestuur af te leggen, waarvan verslag wordt gemaakt in de notulen. Verder heeft niet alleen de penningmeester, maar tenminste één ander bestuurslid ook altijd toegang tot de bankrekening. Het gehele bestuur heeft altijd inzage alle digitale bestanden van de stichting, waaronder de jaarbegroting en de actuele boekhouding.
- Bij uitgaven vanaf € 2.500 vragen de bestuursleden minimaal 3 offertes aan bij verschillende leveranciers. Ze bespreken de offertes in het bestuur en leggen de besluitvorming over de keuze vast in de notulen.
Bij opdrachten aan leveranciers vanaf € 1.000 is er altijd een schriftelijke opdrachtbevestiging, zodat achteraf altijd duidelijkheid is wat is afgesproken.
- De bestuursleden spreken af dat ze geen investeringen doen.
- De bestuursleden streven actief naar het tegengaan van fraude en onenigheid doordat zij goede procedures en afspraken hebben gemaakt. Zij hebben geregeld bestuursbijeenkomsten, stellen daarbij een agenda op en notuleren de belangrijkste genomen besluiten. Zij leggen vast wie bij de bestuursvergaderingen aan- en afwezig zijn. Afspraken worden helder en eenduidig geformuleerd. De verslagen worden bewaard en zijn op te vragen door donateurs.
- De bestuursleden spreken af dat zij bewust omgaan met risico's voor de stichting. Ze brengen in kaart welke risico's er zijn en streven ernaar die te minimaliseren. Dit is een vast onderdeel van onze meerjarenplannen.
- De stichting valt onder de volgende governance code: de [regelgeving voor ANBI-instellingen](#). De bestuursleden voldoen aan de eisen van deze governance code. Verder volgen de bestuursleden, op vrijwillige basis, de [toetsingsnormen](#) van de Commissie Normstelling Erkende Goede Doelen, waaraan organisaties met een CBF Erkenning moeten voldoen.

3 Aansprakelijkheid

Voor huidige bestuursleden

- De bestuursleden zorgen er als bestuur voor dat alle huidige bestuursleden goed zijn geïnformeerd over de aansprakelijkheid die kan optreden als gevolg van hun positie als bestuurslid van de stichting.

Bestuursleden handelen als volgt:

- Bij het uitvoeren van de bestuurstaken blijven ze binnen hun bevoegdheden.
- Ze handelen conform de wet, statuten en eventuele bestuursreglementen.
- Ze houden zich aan de afspraken zoals vastgesteld in dit Handboek WBTR.
- Ze publiceren het jaarverslag en de jaarrekening op de website.
- Ze voorkomen dat sprake is van tegenstrijdig belang(en), zoals bedoeld bij paragraaf 4.

- Zij voldoen aan de administratieplichten. Alle juridische entiteiten hebben verplichtingen richting de Belastingdienst.
- Zij gaan geen overeenkomsten aan die de stichting niet kan nakomen.
- Zij doen geen betalingstoezeggingen en melden betaalproblemen tijdig aan de Belastingdienst, indien de stichting in zwaar weer verkeert en afstevent op een faillissement.
- Zij zorgen ervoor dat de stichting voldoet aan relevante wetten, zoals de AVG.

Voor nieuwe bestuursleden

De bestuursleden zorgen ervoor dat nieuwe bestuursleden goed worden geïnformeerd over:

- De financiële toestand van de stichting.
- De andere bestuursleden en de bevoegdheden die zij hebben.
- De (onderlinge) werkafspraken.
- De verplichtingen die het bestuur heeft op basis van de statuten of reglementen.
- Er is vooralsnog geen bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering, want daarvoor is onvoldoende budget.
- Nieuwe bestuursleden lopen eerst 2 maanden mee als aspirant-bestuurslid, zodat we wederzijds kunnen ervaren hoe het bevalt. Na formele toetreding tot het bestuur volgt na 3 tot 6 maanden een evaluatie.

Voor aftredende bestuursleden

Bij het neerleggen van een bestuursfunctie regelen de bestuursleden de volgende zaken:

- Het neerleggen van de bestuursfunctie wordt duidelijk vastgelegd.
- Uitschrijving bij de Kamer van Koophandel.
- Decharge van de bestuurstaken is niet van toepassing.
- Het afronden van lopende bestuurstaken, in overleg met de resterende bestuursleden.
- Een goede overdracht naar de nieuwe bestuurder(s).
- Schriftelijke vastlegging van de afspraken.

4 Tegenstrijdig belang

- Een bestuurslid meldt een (potentieel) tegenstrijdig belang direct bij de overige bestuursleden.
- Het bestuurslid deelt alle relevante informatie over het (potentieel) tegenstrijdig belang.
- Bij een tegenstrijdig belang zal het bestuurslid niet deelnemen aan de overleggen en besluitvorming bij het onderwerp waar sprake is van het (potentieel) tegenstrijdig belang.
- In de situatie dat alle bestuursleden een tegenstrijdig belang hebben en er geen Raad van Commissarissen actief is, dan zal het bestuur zelf alsnog een besluit nemen en dit besluit schriftelijk motiveren, tenzij er in de statuten iets anders is bepaald.
- Als een (potentieel) tegenstrijdig belang merken de bestuursleden in ieder geval aan:
 - Het aangaan van een overeenkomst met een geldelijk belang tussen de stichting enerzijds en de bestuurder en/of relaties van de bestuurder anderzijds.
 - Het vaststellen van de vergoeding van de bestuurder.
 - Het stellen van een zekerheid zoals hypotheek, borg enz. door de stichting ten behoeve van een bestuurder.

5 Afwezigheid van bestuursleden

Onze statuten:

5.1 Het bestuur van de stichting bestaat uit een door het bestuur vast te stellen aantal van ten minste drie en ten hoogste negen natuurlijke personen.

De feitelijke samenstelling van het bestuur dient dusdanig te zijn dat ten minste geen familie twee derde gedeelte van het aantal in functie zijnde bestuursleden (tot en met de vierde graad) van elkaar is, met elkaar is gehuwd, met elkaar is geregistreerd als partner of samenwonend met elkaar is.

5.2 Bestuursleden worden benoemd door het bestuur. In ontstane vacatures wordt zo spoedig mogelijk voorzien.

5.7 Indien om welke reden dan ook een of meer bestuursleden ontbreken, vormen de overblijvende bestuursleden, of vormt het enig overblijvende bestuurslid, een bevoegd bestuur.

6.2 Het bestuur is bevoegd te besluiten tot het aangaan van overeenkomsten tot verkrijging, vervreemding en bezwaring van registergoederen, en tot het aangaan van overeenkomsten waarbij de stichting zich als borg of hoofdelijk medeschuldenaar verbindt, zich voor een derde sterk maakt of zich tot zekerheidstelling voor een schuld van een ander verbindt en tot vertegenwoordiging van de stichting ter zake van deze handelingen. Een dergelijk besluit kan enkel worden genomen met volstrekte meerderheid van de uitgebrachte stemmen, in een vergadering, waarin ten minste de meerderheid van de in functie zijnde bestuursleden aanwezig of vertegenwoordigd is.

- Als sprake is van (tijdelijke) afwezigheid van een bestuurder, dient het betreffende bestuurslid dit direct te melden bij de overige bestuursleden.
- Bij belet of ontstentenis van één bestuurder (niet zijnde de enige bestuurder) of meerdere bestuurders zijn de overige bestuurders belast met het bestuur van de organisatie.
- Bij belet en ontstentenis van alle bestuurders is het laatst overgebleven bestuurslid bevoegd om één of meerdere personen aan te wijzen om tijdelijk in het bestuur van de organisatie te voorzien.
- De bestuursleden zullen bij het nemen van besluiten nagaan of is voldaan aan het minimum aantal stemmen zoals in de statuten is vastgelegd.
- De bestuursleden handelen zoals opgenomen in de statuten en een eventueel bestuursreglement.
- De bestuursleden leggen deze procedure vast in de statuten of het bestuursreglement.

6 Meervoudig stemrecht

Onze statuten:

8.5 Ieder bestuurslid heeft één stem. Alle besluiten waaromtrent bij deze statuten niet anders is bepaald, worden genomen met volstrekte meerderheid van de uitgebrachte Stemmen, in een vergadering, waarin de meerderheid van de in functie zijnde bestuursleden aanwezig of vertegenwoordigd is.

Een bestuurslid kan aan een medebestuurder schriftelijk volmacht verlenen tot het uitbrengen van zijn stem. Aan de eis van schriftelijkheid van de volmacht wordt voldaan indien de volmacht elektronisch is vastgelegd.

Blanco stemmen worden geacht niet te zijn uitgebracht. Staken de stemmen bij verkiezing van personen dan beslist het lot; staken de stemmen bij een andere stemming, dan is de stem van de voorzitter van de vergadering beslissend.

- De stichting kent meervoudig stemrecht.
- Ingeval van gelijke stemmen krijgt de voorzitter een dubbele stem, maar niet meer dan de overige bestuurders gezamenlijk.
- Dubbele stemmen tellen alleen indien er minimaal drie bestuursleden aanwezig zijn.
- Bij een staakt het stemmen waarbij een doorslaggevende stem niet toegestaan is, wordt het voorstel verworpen.

7 Toezicht

Voorwaarden ANBI:

www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/zakelijk/bijzondere_regelingen/goede_doelen/algemeen_nut_beogende_instellingen/aan_welke_voorwaarden_moet_een_anbi_voldoen

Onze statuten:

6.3 Het bestuur is bevoegd om onder zijn verantwoordelijkheid bepaalde onderdelen van zijn taak te doen uitvoeren door commissies, dan wel om zich door commissies te doen adviseren. De leden van een dergelijke commissie worden benoemd door het bestuur, dat tevens de werkwijze, de taken en de bevoegdheden van dergelijke commissies vaststelt.

- Wij hebben geen toezichthoudend orgaan zoals wordt gekwalificeerd in de WBTR, waaronder een Raad van Toezicht of “one-tier board”.
- Wij willen in de (nabije) toekomst in onze stichting verschillende groepen, commissies en andere entiteiten instellen, die NIET kwalificeren als Raad van Toezicht volgens de WBTR. Wij benoemen dit nadrukkelijk, omdat deze dus geen verantwoordelijkheden zullen hebben op het vlak van toezicht, zoals benoemd in de WBTR. De entiteiten die nadrukkelijk niet onder de WBTR vallen als het gaat om toezicht, zijn:
 - o Werkgroepen
 - o Commissies
 - o Vrijwilligers

We herhalen uit paragraaf 2:

- De stichting valt onder de volgende governance code: de [regelgeving voor ANBI-instellingen](#). Daarnaast volgt de stichting, op vrijwillige basis, de [toetsingsnormen](#) van de Commissie Normstelling Erkende Goede Doelen, waaraan organisaties met een CBF Erkenning moeten voldoen.

8 Ontslag bestuurder

Onze statuten:

5.6 Een bestuurslid defungeert:

a. door zijn overlijden;

b. door zijn aftreden al dan niet volgens het in lid 5 bedoelde rooster;

c. doordat hij failliet wordt verklaard of surséance van betaling aanvraagt;

d. door zijn ondercuratelestelling, alsmede door een rechterlijke beslissing waarbij als gevolg van zijn lichamelijke of geestelijke toestand een bewind over één of meer van zijn goederen wordt ingesteld;

e. door zijn ontslag, verleend door de rechtbank in de gevallen in de wet voorzien;
f. door zijn ontslag verleend door het bestuur om gewichtige redenen; het daartoe strekkend bestuursbesluit kan slechts met algemene stemmen van alle overige in functie zijnde bestuursleden worden genomen in een vergadering waarin alle overige in functie zijnde bestuursleden aanwezig of vertegenwoordigd zijn; en
g. doordat hij de vereiste feitelijke samenstelling van het bestuur als bedoeld in lid 1 van dit artikel verstoort; indien deze omstandigheid zich voordoet, beslist het bestuur welk van de betrokken bestuursleden zal defungeren.

- De benoeming, herbenoeming en het ontslag van bestuurders is vastgelegd in de statuten.
- Het bestuur is bevoegd tot het ontslag van een bestuurder.
- De stichting heeft geen bestuurders in loondienst.
- Als het bestuur bevoegd is tot ontslag van een bestuurder: de bestuursleden hebben de volgende interne controlemechanismen ingebouwd om het functioneren van bestuurders te beoordelen:
 - o Interne evaluatie
 - o Jaargesprekken binnen het bestuur
- De bestuursleden leggen de evaluatie jaarlijks vast.